

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Avrea Gemma Christianorvm

Ruben, Leonhard

Paderbornae, 1604

LXXII. Quanta fuerit huius diei passionis Dominicæ solennitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68313)

nobis omnia delicta: delens quod aduersum nos erat
 chirographum decreti, quod erat contrarium nobis,
 & ipsum tulit de medio, affigens illud cruci: & ex-
 politans principatus, & potestates iraduxit confiden-
 ter, palam triumphans illos in semetipso. 1. Petr. 3.
 18. 19. 20. Quia & Christus semel pro peccatis no-
 stris mortuus est, iustus pro iniustis, ut nos offerret
 Deo, mortificatus quidem carne, viuificatus autem
 Spiritu. In quo & his, qui in carcere erant, Spiritus
 veniens predicauit: qui increduli fuerant aliquan-
 do, quando expectabant Dei patientiam in diebus
 Noë, cum fabricaretur arca: in qua pauci, id est
 octo anima, salua facta sunt per aquam.

CAPVT LXXII.

Quanta fuerit huius diei, passionis Dominice, solemnitas.

FIGVRAE. I. Hæc dies nobis ex peccato le-
 prosis, boni nuncij est. 4. Reg. 7. 9. Dixerunt q̄
 ad inuicem: Non rectè facimus: hæc enim dies boni
 nuncij est. Si tacuerimus, & noluerimus nunciare
 usq̄ mane, sceleris arguemur: venite, eamus, &
 nunciemus in aula regis.

2. In qua Saul superauit Naas Ammonitè,
 & in qua nullum inimicorum suorum voluit occi-
 di. 1. Reg. 11. 11. 12. 13. Et factum est, cum dies
 crastinus venisset, constituit Saul populum in tres
 partes: & ingressus est media castra in vigilia matu-
 tina, & percussit Ammon usq̄ dum inuale-
 ret dies: reliqui autem dispersi sunt, ita ut non relin-
 querentur in eis duo pariter. Et ait populus ad Sa-
 uelero

enuelem: *Quis est iste qui dixit: Saul num regnum super nos? Date viros, & interficiemus eos.* Erat Saul: *Non occidetur quisquam in die hac, quia in die fecit Dominus salutem in Israël.*

3. Dies iubilæi quando quisq; redijt ad possessionem suam. *Leuit 25. 13. Anno tubæ lætæ omnes ad possessiones suas.* Quando nobis aurea porta lateris Christi aperitur.

4. In qua vnica oblatione nos sanctificauit. *Hebr. 10. 14. Vna enim oblatione, consummavit in sempiternum sanctificatos.*

5. In qua, mortuo summo sacerdote illius temporis, reuertitur homicida in domum suam, de qua exiuerat. *Ios. 20. 6. Et habitabit in ciuitate illa, donec stet ante iudicium causam reddens facti sui, & moriatur sacerdos magnus, qui fuerat in illo tempore: tunc reuertetur homicida, & ingredietur ciuitatem, & domum suam de qua fugerat.*

6. In qua non erit anathema amplius. *Zach. 14. 10. 11. Et reuertetur omnis terra vsq; ad desertum, de colle Remmon ad Austrum Ierusalem: & exaltabitur, & habitabit in loco suo, à porta Benjamin vsq; ad locum portæ prioris, & vsq; ad portam angulorum, & à turre Hananeël vsq; ad torcularia regis: & habitabunt in ea, & anathema non erit amplius: sed sedebit Ierusalem securam.*

7. In qua pater cælestis nostras iniquitates à Filio abstulit. *Zach. 3. 4. 5. Qui respondit, & ait ad eos qui stabant coram se, dicens: Auferete vestimenta sordida ab eo. Et dixit ad eum: ecce abstulisti te iniqua*

se iniquitatem tuam, & indui te mutatorijs. Et dixit: ponite cidarim mundam super caput eius. Et posuerunt cidarim mundam super caput eius, & induerunt eum vestibus: & angelus Domini stabat, &c.

8. In qua vna die ablata est iniquitas terræ. Zach. 3. 9. Quia ecce lapis, quem dedi coram Iesu: super lapidem unum septem oculi sunt: ecce ego calabo sculpturam eius, ait Dominus exercituum: & auferam iniquitatem terra illius in die vna.

9. Cùm misertus nostri in profundū maris proiecit omnia peccata nostra. Mich. 7. 19. Reuertetur, & miserebitur nostri: deponet iniquitates nostras, & prouocet in profundū maris omnia peccata nostra.

10. Cùm Christus factus pontifex futurorum bonorum, introijt in sancta æterna redemptione inuenta. Hebr. 9. 11. 12. Christus autem assistens pontifex futurorum bonorū per amplius & perfectius tabernaculum non manu factum, id est, non huius creationis: neq; per sanguinem hircorum, aut vitulorum; sed per proprium sanguinem introiuit semel in sancta æterna redemptione inuenta.

11. In qua fortior fortis armati domum ingressus, vniuersa domus eius spolia dirupit, & fortem domo direpta alligauit. Matt. 12. 29. Aut quomodo potest quisquam intrare in domum fortis, & vasa eius diripere, nisi prius alligauerit fortem? & tunc illius domum diripiet. Luc. 11. 21. 22. Cū forte armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea, que possidet. Si autem fortior eo superueniens vicerit eum, vniuersa arma eius auferet, in quibus consistebat, & spolia eius distribuet.

12. In

12. In qua de petra eductum mel, oleum de saxo durissimo. Deut. 32. 13. Constituit enim iuxta excelsam terrā : ut comederet fructus agrorum, &ingeret mel de petra, oleumq; de saxo durissimo. Petra autem erat Christus. 1. Cor. 10. 4. Et omnes ex illis potum spiritalem biberunt: (bibebant autē de petra illi, consequente eos petra; petra autem erat Christus.)

13. In qua serpentis caput contritum. Gen. 3. 15. Inimicitias ponam inter te & mulierem, & seminem tuum, & semen illius: ipsa conteret caput tuum, & tu insidiaberis calcaneo eius.

14. In qua serpens Aeneus venenosus sanatur. Numer. 21. 9. Fecit ergo Moyses serpentem pro signo: quia cum percussi aspicerent, sanabantur. Ioan. 1. 4. Et sicut Moyses exaltauit serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis.

15. In qua Pater cælestis videns arcum in nubibus cæli extensum, recordatus est fœderis sui. Genes. 9. 13. 14. 15. Arcum meum ponam in nubibus, & erit signum fœderis inter me, & inter terram. Cumq; obduxero nubibus caelum, apparebit arcus meus in nubibus: & recordabor fœderis mei vobiscum, & cum omni anima viuente, quæ carnis vegetat: & non erunt ultra aquæ diluuij ad delendam vniuersam carnem.

16. In qua Ioseph post tot iniurias constituitur Dominus Aegypti, post Pharaonem. Genes. 41. 41. 42. 43. 44. 45. Dixitq; rex suus Pharaoni ad Ioseph: Ecce, constitui te super vniuersam

ram Egypti: Tulitq; annulum de manu sua, & dedit eum in manibus eius: vestiuitq; eum stola byssina, & collo torquem auream circumposuit. Fecitq; eum ascendere super currum suum secundum, clamante pracone, ut omnes coram eo genu flecterent, & propositum esse scirent vniuersa terra Egypti. Vertitq; nomen eius, & vocauit eum lingua Egyptiaca Salvatorem mundi. Deditq; illi uxorem Aseneth filiam Putipharis sacerdotis Heliopoleos. Egressus est itaq; Ioseph ad terram Egypti.

17. In qua misericordia, & veritas obuierunt sibi: iustitia & pax se osculatae sunt. Psal. 84. 11. *Misericordia, & veritas obuierunt sibi: iustitia, & pax osculatae sunt.*

18. In qua auertit captiuitatem Iacob, & benedixit terrae suae. Psalm. 84. 2. *Benedixisti Domine terram tuam, auertisti captiuitatem Iacob.*

19. In qua remisit iniquitatem plebi suae, & operuit omnia peccata eorum. Psalm. 84. 3. *Remisisti iniquitatem plebis tuae: operuisti omnia peccata eorum.*

20. In qua Deus mitigauit omnem iram suam. Psalm. 84. 4. *Mitigasti omnem iram tuam: auertisti ab ira indignationis tuae.*

21. Mardocheus sacco luctus exuitur, quo fuerat indutus donec dominabatur Aman, & permaneret ex edicto regis sententia mortis, pro sacco purpuram accepit, factus secundus a rege, relaxato ab omni suo populo regis edicto, & Aman suspensus in cruce eadem, quam praeparauit

Ee

parauc-

parauerat Mardocho, sed & filij Aman legent
 Esth 3. 5. 6. Quod cum audisset Aman, & con-
 rimento probasset quod Mardocho non fideret
 sibi genu, nec se adoraret, iratus est valde, & pro-
 hilo duxit in unum Mardochoam mittere manus
 suas: audierat enim quod esset genis Iudae: ma-
 gisq; voluit omnem Iudaeorum, qui erant in regno
 Assueri, perdere nationem. Ibidem cap. 4. 1. 2.
 3. Quae cum audisset Mardocho, scidit vestimen-
 ta sua, & indutus est sacco, spargens cinerem capiti:
 & in platea media ciuitatis voce magna clamabat,
 ostendens amaritudinem animi sui, & hoc eulam
 vsq; ad foras palatii gradiens: Non enim erat licen-
 tum indutum sacco aulam regis intrare. In omnibus
 quoq; prouincijs, oppidis, ac locis, ad quae crudelis regi
 dogma peruenerat, planctus ingens erat apud Iudaeos
 ieiunium, ululatus, & fletus, sacco & cinere multis
 prostrato uentibus. Cap. 6. 6. 7. 8. 9. 10. 11.
 Cumq; esset ingressus, ait illi: Quid debet fieri tibi
 quem rex honorare desiderat? Cogitans autem in
 corde suo Aman, & reputans quod nullum diuitem
 rex, nisi se uellet honorare, respondit: Homo quoniam
 rex honorare cupit, debet indui uestibus regis, & im-
 poni super equum, qui de sella regis est, & accipere
 regium diadema super caput suum, ac primus de
 gis principibus ac tyrannis, teneat equum eius, & in
 plateam ciuitatis incedens, clamet, & dicat: Sicut
 norabuntur, quemcumq; uoluerit rex honorare.
 xitq; ei rex: Festina, & sumpta stola, & equo,
 ut locutus es, Mardocho Iudaeo, qui sedet ante
 palatium

palatij. Caue ne quidquam de his, quae locutus es praesermitas. Tulit itaque Aman stolam & equum, indutumque Mardocheum in platea ciuitatis, & impositum equo precedebat, atque clamabat: Hoc honore condignus est quemcumque rex voluerit honorare. Cap. 7. 9. 10. Dixitque Harbona, vnus de eunuchis, qui stabant in ministerio regis: En lignum quod parauerat Mardocheo, qui locutus est pro rege, stat in domo Aman, habens altitudinis quinquaginta cubitos. Cum dixit rex: Appendite eum in eo. Suspensus est itaque Aman in patibulo quod parauerat Mardocheo, & regis ira quieuit. Cap. 8. 7. Responditque rex Assuerus Esther reginae, & Mardocheo Iudaeo: Domum Aman concessi Esther, & ipsum iussi affigi cruci, quia ausus est manum mittere in Iudaeos. Vers. 12. Et constituta est per omnes prouincias vna ultionis dies, id est tridecimo mensis duodecimi Adar. Vers. 15. 16. 17. Mardocheus autem de palatio, & de conspectu regis egrediens, fulgebat vestibus regis, hyacinthinis videlicet & aërijs, coronam auream portans in capite, & amictus serico pallio atque purpureo. Omnisque ciuitas exultauit, atque letata est. Iudaeis autem noua lux oriuisa est, gaudium, honor, & tripudium. Cap. 9. 12. 13. 14. 15. Qui dixit regina: In vrbe Susa interfecerunt Iudaei quingentos viros, & alios decem filios Aman: quantum putas eos exercere eadem in vniuersis prouincijs? Quid ultra postulas, & quid vis ut fieri iubeam? Cui illa respondit: Si regi placet, detur potestas Iudaeis, ut sicut fecerunt hodie in Susa, sic & cras faciant, & decem

Et decem filij Aman in patibulis suspendantur. Praecepitq; rex ut ita fieret. Statimq; in Susa populi edictum, et decem filij Aman suspensi sunt. Congregatis Iudeis quarta decima die mensis Adar, interfecti sunt in Susa trecenti viri: necorum ab illis direpta est substantia. Vers. 25. 26. Et postea ingressa est Esther ad regem, obsecrans ut conatus eius litteris regis irriti fierent: et malum, quod contra Iudeos cogitauerat, reuertetur in capite eius. Deniq; et ipsum et filios eius affixerunt cruci, atq; ex illo tempore dies isti appellati sunt plurim, id est sortium: eo quod plur, id est fors, in urnam missa fuerit. Et cuncta, quae gesta sunt, epistola, id est libri huius volumine continentur.

22. Ista est dies quam nulla vnquam delebit obliuio. Esth. 9. 28. Isti sunt dies, quos nulla vnquam delebit obliuio: et per singulas generationes cuncta in toto orbe prouincia celebrabunt: nec est ulla ciuitas, in qua dies plurim, id est sortium, non obseruetur a Iudeis, et ab eorum progenie, quae his ceremonijs obligata est.

23. In qua Dominus saluum fecit populum suum liberans eum ab omnibus malis: in quo duo dracones decertauerunt, Mardocheus, et Aman. Esther. 10. 6. 7. 8. 9. Paruus fons, qui cecidit in flauium, et in lucem solemq; conuersus est, et in aquas plurimas redundauit: Esther est, quae rex accepit uxorem, et voluit esse reginam. Dracones autem dracones: ego sum, et Aman. Gentes, quae conuenerant: hi sunt, qui conati sunt deleuere nomen Iuda-

Iudeorum. Gens autem mea, Israël est, quæ clamavit ad Dominum, & saluum fecit Dominus populum suum: liberauitq; nos ab omnibus malis, & fecit signa magna, atq; portenta inter gentes.

24. In qua lux & sol ortus est. Esther. II. II. *Lux & sol ortus est, & humiles exaltati sunt, & deuorauerunt inclytos.*

25. Hunc diem mœroris, & luctus, Dominus vertit in gaudium. Esther. 16. 21. *Hanc enim diem Deus omnipotens, mœroris & luctus, eis vertit in gaudium.*

26. Vnde sub pœna mortis seruanda cum summa solemnitate. Ibid. Vers. 22. 23. 24. *Vnde & vos inter ceteros festos dies, hæc habetote diem, & celebrate eam cum summa letitia, ut & in posterum cognoscantur, omnes qui fideliter Persis obediunt, dignam pro fide recipere mercedem: qui autem insulantur regno, perire pro scelere. Omnis autem provincia & ciuitas, qua noluerit huius solemnitatis esse particeps, gladio & igne pereat, & sic deleatur, ut non solum hominibus, sed etiam bestijs iniuria sit in sempiternum, pro exemplo contemptus, & inobedientia.*

27. Nunc Dauid interfecit leonem & vrsum. 1. Reg. 17. 34. 35. 36. *Dixitq; Dauid ad Saul: pascebat seruus tuus patris sui gregem, & veniebat leo, vel vrsus, & tollebat arietem de medio gregis: & persequabar eos, & percutiebam, eruebamq; de ore eorum: & illi consurgebant aduersum me, & apprehendebam*

hendebam mentum eorum, & suffocabam, inter-
 ficebamq; eos. Nam & leonem & ursum uera
 feci ego seruus tuus: erit igitur & Philistim
 hic incircumciscus, quasi vnus ex eis. Nunc uo-
 dam, & auferam opprobrium populi: quoniam
 quis est iste Philistim incircumciscus, qui ausus est
 maledicere exercitui Dei uiuentis?

28. Hac die Dauid in funda & lapide pro-
 strauit Goliath, & proprio illum gladio inter-
 fecit. Ibidem 48. 49. 50. 51. Cum ergo surrexi-
 set Philistim, & ueniret, & appropinquaret con-
 tra Dauid, festinauit Dauid, & cucurrit ad pug-
 nam ex aduerso Philistim. Et misit manum suam
 in peram, tulitq; unum lapidem, & funda iecit, &
 circumducens percussit Philistim in fronte: &
 infixus est lapis in fronte eius, & cecidit in faciem
 suam super terram. Præualuitq; Dauid aduersum
 Philistim in funda & lapide, percussitq; Philo-
 stim interfecit. Cumq; gladium non haberet in
 manu Dauid, cucurrit, & stetit super Philistim,
 & tulit gladium eius, & eduxit eum de vagina
 sua: & interfecit eum, præciditq; caput eius. Viden-
 tes autem Philistim quod mortuus esset fortissimus
 eorum, fugerunt.

29. Hodie sanguis agni paschalis occisi
 origine mundi nos ab angelo percutiente libe-
 rauit. Exod. 12. 7. Et sument de sanguine eius
 & ponent super utrumq; postem, & in superlim-
 naribus domorum, in quibus comedent illi.

Verf. 13. *Erit autem sanguis vobis in signum in oculis in quibus eritis: & videbo sanguinem & transibo vos: nec erit in vobis plaga disperdens quando percussero terram Aegypti.*

30. *Hodie consummata est prævaricatio, finem accepit peccatum, deleta est iniquitas terræ, adducta est iustitia sempiterna, impleta est visio & propheta. Dan. 9. 24. Septuaginta hebdomades abbreviatae sunt super populum tuum, & super urbem sanctam tuam, & visio consummetur prævaricatio, & finem accipiat peccatum, & deletur iniquitas, & adducatur iustitia sempiterna, & impleatur visio & propheta, & ungetur Sanctus sanctorum.*

31. *In hac die finem habuerunt quærentiæ & minæ à Domino apud Ezechielem propositæ de viro non inuento qui se poneret sepe inter Deum & terram. Quæsi (inquit) de eis virum, qui interponeret sepe, & staret oppositus contra me pro terra ne dissiparem eam: Et non inveni. Et effudi super eos indignationem meam: & in igne ira mea consumpsi eos, vivum eorum in caput eorum reddidi, ait Dominus Deus. At nunc habet Pater cælestis sepe Christum qui oppositus non tantum stat Deo sed pendet in cruce pro terra ne dissipet eam. Verus mediator Dei & hominum Christus Iesus: vt libro tertio capite vndecimo latiùs.*

Ec 4

Et

Et hæc de passione Dominica. Cæterum modo
modo Deus vicissim, omnibus plagis & tor-
loribus quibus Christi corpus confecerunt
Iudæos excruciauerit proprius liber no-
ster docet. Cui titulus. Trium-
phus Christi de
Iudæis.

LIBER